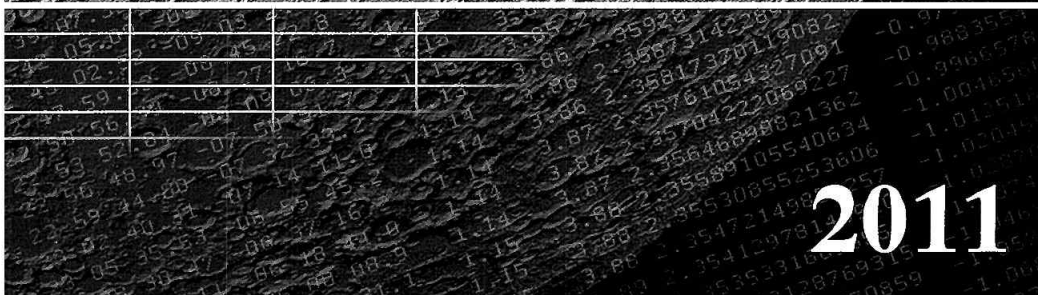
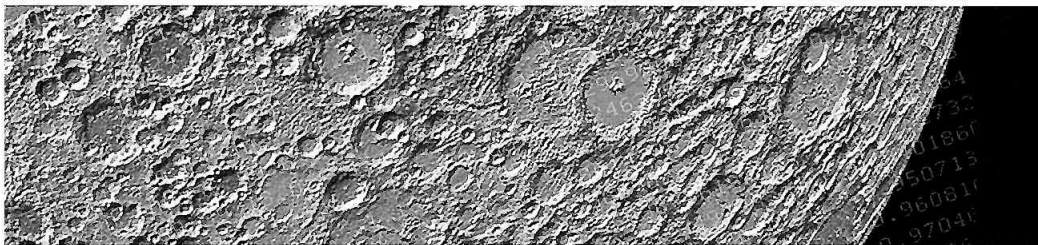

HR

Hvězdářská ročenka

Hvězdářská ročenka 2011

Hvězdárna a planetárium hl. m. Prahy

Hvězdářská ročenka 2011

Pod redakcí Jakuba Rozehnalů připravili

Martin Fuchs
Pavol Habuda
Tomáš Prosecký
Petr Sobotka
Jiří Srba
Lenka Soumarová
Ladislav Šmelcer
Jan Vondrák
Miloslav Zejda

Ročník 87.

Hvězdárna a planetárium hl. m. Prahy
v koedici s Astronomickým ústavem AV ČR
Praha 2010

© Jakub Rozehnal za kolektiv, 2010

ISBN 978-80-86017-52-5

ISBN 978-80-903441-8-1

ISSN 0373 -8280

Předmluva

Vážení čtenáři,

dostává se vám do rukou již 87. ročník Hvězdářské ročenky, tentokráté na rok 2011. Letošní vydání provází řada změn, a to jak ve složení autorského kolektivu a redakčního kruhu, tak i, a to především, ve formě celé ročenky.

Je namístě zde poděkovat dlouholetému hlavnímu autoru ročenky, Ing. Pavlu Příhodovi, který se na jejím vydávání autorsky i redakčně podílel neuvěřitelných 30 let. Zůstalo za ním obrovské množství práce, dokumentované přes půl metru dlouhou řadou ročenek, vyskládaných na poličkách knihoven amatérských i profesionálních astronomů.

Změna formy ročenky byla vedena zejména snahou o její maximální přehlednost a zároveň o poskytnutí co největšího množství údajů, vyhledatelných v pokud možno komfortním prostředí. Bohužel, tyto požadavky prakticky vyloučily dosavadní koncepci ročenky v podobě tištěné knihy. Její rozsah v posledních letech narůstal tak, že bylo velmi obtížné uvádět data v konzistentním formátu a srovnatelné míře. Redukce tištěné části ročenky, ke které jsme přistoupili, proto není snahou oktrojovat její informační hodnotu či ušetřit na tisku, což mj. dokládáme tím, že celá ročenka vychází poprvé v historii v celobarevném provedení, které, doufáme, přispěje ke snazší orientaci v tabulkách. Data, která nyní tištěná verze ročenky uvádí, jsou ta, která považujeme za nejčastěji vyhledávaná. Jejich seznam vznikl zejména na základě připomínek a požadavků širšího kolektivu pracovníků Hvězdárny a planetária hl. m. Prahy, zejména pak pracovníků Štefánikovy hvězdárny. Tištěná verze ročenky byla pro větší srozumitelnost začínajícím uživatelům rozšířena o slovníček základních pojmů, které jsou v knize používány.

Přiložené CD však není jen pouhým „odkladištěm“ méně důležitých nebo méně často vyhledávaných dat. Při jeho tvorbě jsme se rozhodli dát důraz na uživatelsky přívětivé prostředí, které zájemci umožní data nalézt rychle, a navíc s požadovanou přesností. Digitální vydání ročenky umožňuje to, co tištěná verze z principu nabídnout nemůže – data v digitální části jsou proto výrazně rozsáhlejší, potřebné efemeridy jsou zde buď přímo počítány pro každý den, nebo je možno využít automatického tabulkového interpolátoru. Samozřejmostí je také (přibližný) přepočet časů východu či západu některých těles pro jiné než nominální souřadnice. To, co k dané sekci naleznete na CD navíc oproti tištěné verzi, je vždy vyznačeno v „bublině“ u každé kapitoly. Digitální vydání ročenky navíc umožňuje přenést celý její obsah na web, a tak ji můžete mít „po ruce“ vlastně všude, kde je dostupné připojení k síti.

Jsme si vědomi toho, že ne každý přechod k modernějšímu médiu musí být všem uživatelům příjemný. Věříme však, že těch, kteří budou s novou podobou ročenky spokojeni, je velká většina, a ti ostatní si na ni snad v brzké době zvyknou. Samozřejmě rádi uvítáme veškeré připomínky a návrhy na zlepšení či doplnění obsahu.